

SMITTEVERN-NYTT

FAGLIG FORUM FOR HELSESYKEPLEIERE
SOM ARBEIDER MED SMITTEVERN OG ANDRE INTERESSERTE

Årgang 24, nummer 3

August 2026

ENDRET ANBEFALING AV INTERVALL VED TBE VAKSINE

FHI har oppdatert råd for intervall mellom booster-doser for vaksine mot skogflåttencefalitt (TBE).

Booster-doser anbefales så lenge man fortsatt har behov for beskyttelse mot TBE. FHI anbefaler at første booster-dose bør tilbys etter 3 år og ytterligere booster-doser med 10 års intervall, og samme intervall anbefales uavhengig av alder og evt. immunsviktilstand. Denne anbefalingen går ut over anvisningen om intervall mellom ytterligere booster-doser i vaksinens pre-paratomtale, men er basert på nylig litteraturgjennomgang som viser at immunresponsen og beskyttelsen holder seg lenge etter boosterimmunisering. [Les mer om skogflåttencefalittvaksine i Vaksinasjonshåndboka.](#)

HVA VET DU OM SHIGELLA?

Shigellabakterien har fire arter: *S. dysenteriae* (tidligere også kalt *S. shigae*), *S. boydii*, *S. flexneri* og *S. sonnei*. Det finnes nå også en resistent XDR shigella som har andre utfordringer enn antibiotikasensitiv shigella. [Ta fem raske spørsmål om XDR shigella](#)

Les mer om shigellose hos [FHI](#)

TYGGERE HELSEHJEP FOR NORDMENN PÅ REISE I EUROPA

Nordmenn vil om få år kunne hente ut reseptmedisiner i andre europeiske land, og helsepersonell skal kunne få raskere tilgang til viktige helseopplysninger hvis pasienter trenger behandling utenfor Norge. Det er blant de mest konkrete endringene i forslaget til ny lov om det europeiske helsedataområdet (EHDS), som Helse- og omsorgsdepartementet nå sender på høring. Kilde: [Regjeringen](#)

PODCAST REISEMEDISIN

[Stetoskopet at tema reisemedisin](#) i sin podcast. Verden blir varmere, folk reiser mer og sykdommer flytter på seg. Hva betyr dette for norske leger i dag, men også i årene som kommer? Gjestene er to leger fra FHI: Marte Petrikke Grenersen og Elisabeth Astrup.

I dette nummeret:

1. TBE vaksine, Shigella, Helsehjelp i Europa, Podcast, Meslinger, Vaksineforskyning, Malariaveileder fra UK, Oropouche
2. Ebola med podcast, Litteratur, Position paper tyfoidvaksine

SYKEHUSINNLEGGELSER MESLINGER USA

CDC har offentliggjort en rapport etter utbruddet av meslinger i Texas USA i forhold til de personene som ble sykehusinnlagt i perioden januar-mars 2025. Copilot har gjort en kort oppsummering av artikkelen: «Et meslingeutbrudd i Vest-Texas ga 325 tilfeller; ca. 1 av 5 ble innlagt på sykehus. De innlagte var nesten alle uvaksinerte barn. Mange fikk alvorlige komplikasjoner som lungebetennelse og behov for oksygen, og ett dødsfall ble rapportert. Konklusjon: Meslinger kan være alvorlig, og vaksinasjon er avgjørende for å forebygge sykdom og sykehusinnleggelse». Les hele rapporten [her](#)

ENDRING I STATLIG VAKSINEFORSKYNING

HOD har besluttet at ansvaret for statlig vaksineforsyning i Norge skal overføres fra FHI til Helsedirektoratet 1.1.2027. HOD har bestemt at statlig vaksineforsyning kun skal omfatte vaksiner i nasjonale vaksinasjonsprogram og utvalgte beredskapsprodukter. Øvrige vaksiner og immunglobuliner vil på sikt utgå fra den statlige vaksineforsyningen sitt varesortiment. Dette vil skje tidligst 1.1.2027. Det betyr at vi som trenger vaksiner til reisevaksinering og annen vaksinering utenfor program må bestille vaksiner fra apotek. Mange kommuner har allerede avtaler med apotekgrossist eller apotek om levering av legemidler til bl.a. hjemmesykepleiens brukere. De opplyses også at vi må forvente å betale for frakt. Noe som gjør at det blir dyrere å ta vaksiner utenfor program enn dagens ordning. Kilde: [FHI](#)

UK: OPPDATETE ANBEFALINGER FOR MALARIAPROFYLAKSE I VERDEN

UK Health Security Agency og UK Malaria Expert Advisory Group (UKMEAG) oppdaterte 31. juli sine anbefalinger for malariaprofylakse per land oppsummert i en tabell. [Se tabellen her.](#)

OROPOUCHE VIRUSET - OROV

Oropouchevirus-sykdom er en infeksjon forårsaket av Oropouche-virus (OROV). OROV er rapportert i Brasil, Bolivia, Colombia, Ecuador, Fransk Guyana, Haiti, Panama, Peru, Trinidad og Tobago og Venezuela. De fleste tilfellene ble rapportert nær Amazonas-regnskogen og i Karibia. OROV overføres (spres) til mennesker hovedsakelig gjennom bitt fra en infisert mygg (*Culicoides paraensis*) som finnes i Amerika og Karibia. Reservoar for viruset er dovedyr og ulike aper. Les mer [her](#)

AKTUELL NETTSTEDER

- Folkehelseinstituttet www.fhi.no
- Helsesykepleierne NSF www.sykepleierforbundet.no
- The International Union Against Tuberculosis and Lung Disease (The Union) www.theunion.org
- WHO's disease outbreak news www.who.int/csr/don/en/
- The International Society of Travel Medicine (ISTM) www.istm.org
- FIRM Norge <https://firmnorge.org/>
- Norsk forum for smittevern i helsetjenesten www.smittevernforum.no

AKTIVITETSKALENDER 2026

SMITTEVERN

•

REISEMEDISIN / VAKSINASJON

- Översikt kurs i vaccinationer och resemicin, 28-29 september. Göteborg Arr: Vaccinakademin
- Gratis e-læringskurs om vaksinasjon. Arr: FHI

TUBERKULOSE

- The Union World Conference on Lung Health 17. – 20. november, Brasil, Rio de Janeiro. Arr: The Union

MIGRASJONSHELSE

- Gratis fagkveld migrasjonshelse i Bergen, bruk av tolk, 24. september. Arr. NSF migrasjonshelse.og.flerkulturell.sykepleie.
- Gratis fagdag migrasjonshelse i Drammen, 24. november. Arr. NSF Migrasjonshelse.og.flerkulturell.sykepleie

Faglig forum for helsesykepleiere som arbeider med smittevern

Ønsker du å få tilsendt Smittevern-nytt? Send en e-post til redaktøren:

mone.kildal@bga.oslo.kommune.no

DET GLOBALE FONDET FOR BEKJEMPELSE AV AIDS, TUBERKULOSE OG MALARIA

Erna Solberg er valgt til ny styreleder for Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria. Fondet er en viktig partner for utvikling av robuste helsesystemer som beskytter oss alle.

Kilde: Regjeringen

VAKSINEUTVIKLING EBOLA BUNDIBUGYO

1. juni annonserte CEPI at de gir millionstøtte til tre firmaer for utvikling av ny ebolavaksine og ebolavirus-varianten bundibugyo. CEPI gir til sammen opptil 61,8 millioner dollar i første omgang: IAVI får inntil 3,2 millioner dollar Moderna får inntil 50 millioner dollar University of Oxford / Serum Institute of India får inntil 8,6 millioner dollar. Kilde: Panoramanyheter

Første vaksinedose er allerede satt. Lancet har en artikkel om en studie som viser at vaksinasjon mot ebola reduserer ikke bare risikoen for å bli smittet av viruset, men også risikoen for å dø av det, viser en studie.

Første kliniske studie på Modernas eksperimentelle vaksine mot Bundibugyo-ebolavirus. CEPI oppdaterte 4. august:

<https://cepi.net/modernas-bundibugyo-ebolavirus-vaccine-candidate-enters-first-human-trial-backed-cepi>

WHO melder om 4655 laboratoriet påviste tilfeller med 2184 dødsfall pr. 12. august. Det vil si en dødelighet på 46,8 %. Vaksine blir viktig!

PODCAST BUNDIBUGYO EBOLAVIRIS I DR KONGO

Vaksinepoddens siste episode har besøk av Elin Hoffman Dahl som nylig er tilbake fra arbeid for Leger Uten Grenser i Beni, en by øst i DR Kongo. De diskuterer situasjonen i Beni og hvordan vi kan hindre videre utvikling av ebolautbruddet.

FAGINSPIRERT KRIMLITTERATUR – SOM PESTEN

Har du enda ikke lest boken «Som pesten» av Hanne-Vibeke Holst som kom i 2018 er det på tide. Boken skildrer en influensapandemi som kommer svært overraskende på en hel verden. Likhetsstrekkene med korona-pandemien, som skulle bryte ut et par år senere, har vært såpass store at romanen har blitt omtalt som direkte profetisk. Romanens hovedperson er den danske epidemilegen Karoline Branner som jobber i Verdens helseorganisasjon (WHO) i Genève. Hennes instinkt er at verden er dårlig rustet for å møte en pandemi. Og selvsagt får hun én rett i fanget. God lesning. Les [kommentaren om boksen fra 2021](http://kommentaren.og.boksen.fra.2021)

VIKTIGHETEN AV VAKSINASJON MELDING FRA ECDC

Vaksinasjon beskytter folk mot alvorlige og livstruende infeksjonssykdommer, som influensa, difteri, stivkrampe, kikhoste, meslinger, kuma, røde hunder, meningokokksykdom, invasiv pneumokokksykdom og polio. Hvert år hindrer vaksinasjon 2,7 millioner mennesker verden over fra å få meslinger, én million fra å få kikhoste og to millioner babyer fra å få stivkrampe.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/immunisation-and-vaccines>

POSITION PAPER ON TYPHOID VACCINES 2026

WHOs vaksineposisjonsdokumentet oppsummerer viktig bakgrunnsinformasjon om sykdommen og vaksiner, og avslutter med WHOs nåværende syn på bruk av tyfoidevaksiner over hele verden.